

בש"פ 3797/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3797/15

כבוד השופט ע' פוגלמן

לפני:

פלוני

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות לעורר על החלטת בית המשפט המוחזוי
בתל אביב-יפו (כב' השופט ד' שרייזל) בעמ"ת
15 מיום 6.5.2015 44274-04-15

עו"ד אושרת חנוך; עו"ד יפעת צץ

בשם המבקש:

עו"ד סיגל בלום

בשם המשיבה:

ההחלטה

לפניי בקשת רשות לעורר על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו (כב' השופט ד' שרייזל) שבמסגרתה נדחה ערכו של המבקש על החלטות בית משפט השלום שקבעו כי אין לשחרר את המבקש לחופת מעצר בישראל. הבקשה הוגשה מכוח סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ו-1996.

1. המבקש נעצר בגין כניסה לישראל שלא כחוק לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: "הויה בלתי חוקית בישראל"). ביום 27.8.2014 הוגש נגדו כתב אישום יחד עם בקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית משפט השלום בתל אביב-יפו קבע את תנאי שחרורו של המבקש לחופת מעצר כدلיקמן: התמייבות עצמית; ערבות מצד ג' מאות אלף ישראלי; הפקדת סכום כסף מזמן; והרחקה לאזרור (להלן: "תנאי השחרור"). המבקש שוחרר בהתאם לתנאי השחרור, הורחק לאזרור אך הפר את התנאים ונכנס לישראל שלא כדין. לטענת המבקש, עמוד 1

הוא נאלץ להכנס לישראל עקב איום ממשי הנש��ף לחיו כיוון שחווסדים בו כי שיתף פעולה עם כוחות הביטחון הישראליים (להלן: טענת המאימות). נוכח טענת המאימות הגיש המבוקש בקשה לעין חוזר בתנאי השחרור וביקש כי יותר לו לשחרר לחולפת מעצר בישראל בכפוף לקיום יתר תנאי השחרור. ביום 2.4.2015 דחה בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת נ' תבור) את הבקשה וקבע כי לא הונחה תשתיית מספקת לביסוס טענת המאימות הנוסובה סביר אירועים שהתרחשו בשנת 2005. בית המשפט הדגיש כי עד לאותו מועד לא פנה המבוקש בבקשת מתאימה לועידה לבחינת טענות בדבר מאימות על רקע שיתוף פעולה עם ישראל (להלן: ועדת המאימים) – היא האפיק המתאים לבירור הטענה ולמתן סعد زمنי לפי הzcור. עוד צוין כי המבוקש הורשע בעבירה דומה בשנת 2013 וכי במסגרת אותו הליך לא העלה כל טענת מאימות (להלן: נימוקי ההחלטה בבקשת העין החוזר).

2. ביום 17.4.2015, זמן קצר לאחר מתן החלטה בבקשת העין החוזר, נעצר המבוקש פעמיinus בספט ג'ין שהיה בלתי חוקית בישראל. הוגש נגדו כתוב אישום נוספת נסף יחד עם בקשה נוספת למעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ערב הדיון בבקשת המעצר האמורה הגיש המבוקש בקשה לועדת המאימים שהוצאה לבית המשפט. בנוסף, הצביע בדיקת פוליגרפ התומכת לכואורה באמיתות טענת המאימות; ותצהיר המתאר אירע מאיים שהתרחש לכואורה בעת ששהה באזרע בחודש דצמבר 2014. ביום 20.4.2015 הורה בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת נ' תבור) על מעצרו של המבוקש עד להחלטה אחרת תוך שהפנה לנימוקיו של אותו המוטב בהחלטה בבקשת העין החוזר. בית המשפט קבע כי לא חל שינוי נסיבות המצדיק שינוי בתנאי השחרור של המבוקש הכלולים כאמור הרחקה לאזרע. ביום 22.4.2015 התקיים דיון נוסף בתנאי השחרור של המבוקש. בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת נ' תבור) דחה את בקשת המבוקש לשחרר לחולפת מעצר בישראל פעמיinus והורה על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. המבוקש הגיש ערד על שלוש החלטות האמורות (מהימים 22.4.2015; 2.4.2015; 20.4.2015). עברו חזר על טענת המאימות וביקש כי יתאפשר לו לשחרר לחולפת מעצר בישראל בכפוף לעמידה ב יתר תנאי השחרור. ביום 6.5.2015 דחה בית המשפט המחויזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת ד' שרייזל) את הערד (למעט לעניין הפחתת סכום הכסף המזומנים שעל המבוקש להפקיד) וקבע כי לא קמה עילה להתערב בהחלטות הנזכרות של בית משפט השלום, מנימוקיהן. גם בית המשפט המחויזי – כמו בית משפט השלום לפניו – ציין בנוסף כי פניה לועדת המאימים בהליך מינהלי היא המסגרת המתאימה לבירור טענת מאימות ולמתן סعد زمنי המතיר שהיא בישראל לפי הzcור.

4. מכאן בבקשת הרשות לעורר שלפני. במסגרת חזר המבוקש על טענת המאימות וביקש כי בגינה יותר לו לשחרר לחולפת מעצר בישראל. עוד טען המבוקש כי מעצרו דרוש אך כדי להבטיח את התיצבותו להליך המשפטי וכי לא נשקפת ממנו מסוכנות. בתנאים אלה, והויל והציג חולפת מעצר הולמת בישראל – כך המבוקש, הרי שהותרתו במעצר גוררת פגיעה קשה בחירותו העולה כדי עול משוי. בהקשר זה טען המבוקש כי אין טעם להבחנה בין עניינו לבין המקראה שנדון בבש"פ 743/15 פלוני נ' מדינת ישראל (22.2.2015) (להלן: עניין פלוני) שבו הтир בית משפט זה (כב' השופטת ד' ברק-ארז) לשחרר עוצר בגין שהוא בלתי חוקית לחולפת מעצר בישראל נוכח טענת מאימות. לבסוף, נתען כי עניינו של המבוקש מעורר שאלת עקרונית המצדיקה מתן רשות לעורר ב"גלאול שלישי".

5. הتبקשה תשובה. המשיבה מתנגדת לקבלת הבקשה. לטענתה, המקראה Dunn אינו מעורר שאלת רחבה החורגת מעניינו של העורר ואף לא מתקיימות נסיבות ייחודיות אחרות שעשוות להצדיק מתן רשות לעורר ב"גלאול

שלישי". המשיבה עומדת על כך כי טענת מאויומות צריכה להתברר בהליך המינהלי המתאים לפני ועדת המאוים ולא במסגרת ההליך הפלילי; וכי העתרות לבקשת תיכון הלכה למשה "מסלול עוקף" להליך לפני ועדת המאוים ותשפר את מצבם של הטוענים למאויות במסגרת ההליך הפלילי – שייתכן שייזכו לשחות בישראל לפי החלטת בית המשפט לעוד יתנהל ההליך הפלילי בעניינם – בין מי שפנו לוועדת המאוים וממתינים להחלטה בעניינם. גם לגופם של דברים התנגדה המשיבה לקבלת הבקשה וטענה כי הריאות התומכות לכואורה בטענת המאוים הן ישנות; כי בהליך פלילי קודם שנוהל נגד המבוקש בגין שהוא בلتוי חוקת בישראל בשנת 2013 לא העלה המבוקש טענת מאויות; וכי שחרור המבוקש לחלופת מעצר בישראל כמוות כמתן הכשר לעבירת השהייה הבלתי חוקית אותה ביצע.

6. לאחר שעינתי בבקשתה, בתשובה לה וביתר החומר שלפניי מצאתי לדוחות את הבקשה. סוגית שחררו של נאשם תושב האזור העצור בישראל בעבירות שהוא בلتוי חוקת לחלופת מעצר בישראל התעוורה בעבר בפסיכתנו. נקבע כי שחרור לחלופה כאמור יעשה במקרים נדירים ובהתקייםים של שני תנאים מצטברים: מניעה ממשית להחזר את הנאשם לאזור; והציגת חלופת מעצר רואה המבטיחה פיקוח הדוק על ידי המבוקש (בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (4.11.2013)). האם יש בהעלאת טענת מאויומות כדי לחיבר תוכאה שונה? שאלה זו נבחנה בעניין פלוני שאלו הפנה המבוקש בטיעוני. באותו מקרה היה המבוקש עצור עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בכלל הזמן שחלף התעוור חש כי סך ימי המעצר יעלסו בסופו של דבר על עונש המאסר שעשו להיקבע בהליך העיקרי, וזאת נוכח רמת הענישה הנוגגת לגבי עבירות השהייה הבלתי חוקית בישראל. כמו כן לא נשקפה מהמבחן שם מסוכנות ומעצרו נועד להבטיח את התיציבותו בהליך המשפטי שהתנהל נגדו. בית משפט זה – לאחר שנתן רשות לעורו ודין בערר לגופו – מצא כי קיימת תשתיית עובדתית לכואורת שליפה קיים חשש מפני החזרת המבוקש לאזור; וכי על פניו ישנה חלופת מעצר הדוקה די בישראל. נוכח אלו הורתה כב' השופטת ד' ברק-ארה על שחרור המבוקש לחלופת מעצר בישראל בכפוף לבדיקה משלימה שתעריך על ידי בית המשפט המחווז.

7. בעניינו, בית משפט השלום לא מצא כי עלה בידי המבוקש לבסס טענת מאויומות שבכוכה למנוע את הרחקתו לאזור; ואף לא השתכנע כי קיימת חלופת מעצר הולמת בישראל. בית המשפט המחויז לא ראה להתערב בקביעות אלו. להשקפתו, קביעות אלו אינן חרוגות מהמתווה שנקבע בעניין פלוני. אף לא מצאתי כי המקרה שלפניי מעורר שאלת רחבה או כי יש חשש כי יגרם למבחן עיוות דין. משכך, לא קמה עילה למתן רשות לעורר ב"גלאול שלישי" לפני בית משפט זה (בש"פ 6889/13 דעגנה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.11.2013)).

בנסיבות אלו אינני רואה להידרש לטענת המדינה – שלכאורה אינה נטולת אחיזה – שחרור נאשמים בעבירות שהיא בلتוי חוקת בישראל לחלופת מעצר בישראל עקב העלאת טענת מאויומות עלולה ליצור "מסלול עוקף" לבחינות הטענה לפני ועדת המאוים, וניתן להשאייה לעת מצוא.

הבקשה נדחתת אפוא.

ניתנה היום, כ"ד בסיוון התשע"ה (11.6.2015).